

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ

25 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821

Όταν φέρνει κανείς τη σκέψη του στη μεγαλύτερη απελευθερωτική προσπάθεια του έθνους μας που άρχισε πριν από 164 χρόνια, δεν μπορεί παρά να γεμίσει απορία και θαυμασμό για την αντοχή και την ψυχική δύναμη των δημιουργών της μεγάλης μας επαναστάσεως. Κι αυτό όχι μονάχα γιατί ο λαός μας μπόρεσε να διατηρήσει ακέραιη την εθνική του συνείδηση μέσα στην αβάσταχτη δουλειά τεσσάρων αιώνων, μα και γιατί, όταν ρίχτηκε στο γενικό ξεσηκωμό «για τη νίκη ή τη θάνη», δεν μπορούσε να γίνει σύγκριση ανάμεσα στους δυο αντιπάλους.

Το τουρκικό κράτος, μ' όλους τους κινδύνους που το περιέβαλλαν και τα προβλήματα που αντιμετώπιζε στο εσωτερικό, δεν έπαυε να είναι μια απέραντη αυτοκρατορία με πολλές και μεγάλες δυνατότητες. Κι εμείς μια ασήμαντη γωνιά της γης μπροστά του. Η Τουρκία είχε κυβέρνηση, ήταν οργανωμένη διοικητικά, στρατιωτικά, οικονομικά κι είχε μεγάλους συμμάχους που θεωρούσαν την ακεραιότητά της απαραίτητη για την Ευρώπη. Εμείς, αντίθετα, σ' όλη τη διάρκεια των απελευθερωτικών μας αγώνων ούτε πραγματική κεντρική εξουσία αποκτήσαμε ποτέ ούτε καμιά αξία του ονόματός της οργανωτικής ή οικονομικής είχαμε.

Και μπορεί βέβαια ο αγώνας μας να συγκίνησε τους λαούς της Ευρώπης και άλλους και να δημιούργησε ίσως συμπάθειες ακόμη και σε μερικές κυβερνήσεις, αντιμετώπισε όμως παράλληλα από την αρχή της κιόλας τη λυσσαλέα αντίδραση της Γερμ. Συμμαχίας και δεν μπόρεσε να βρει συμμάχους παρά πολύ αργά.

Αν κατόρθωσε η Επανάσταση του '21 να κρατηθεί, αυτό ο-

φείλεται σε μια ακαταμάχητη δύναμη που διέθετε, στην ψυχική αντοχή και καρτερία, στο υπέροχο πνεύμα της αυτοθυσίας και της αφοσίωσης στην ιδέα της ελευθερίας, που χαρακτήριζαν τους περισσότερους αγωνιατές. Όταν είσαι αποφασισμένος ν' αγωνιστείς ως το θάνατο για μια ιδέα, γίνεσαι ακαταγώγιστος. Πεθαίνεις ίσως, μα δεν νικιέσαι.

Θα ήταν βέβαια ιστορική ανακρίβεια ν' αρνηθούμε το ρόλο του ξένου παράγοντα στην εξασφάλιση και κατοχύρωση της ελευθερίας μας — με το αζημίωτο βέβαια! Αν μπόρεσε όμως η Επανάσταση του 1821 να βαστάξει ως τότε που οι Ευρωπαϊκές δυνάμεις υποχρεώθηκαν σε μια ενεργητική επέμβαση για τη λύση του ελληνικού προβλήματος, αυτό το χρωστάμε κυρίως στο πνεύμα της αυτοθυσίας και στην αυταπάρνηση που διέκριναν τον αγωνιζόμενο λαό μας και μερικούς ξεχωριστούς αγωνιστές που μπήκαν επικεφαλής του επαναστατημένου λαού στα διάφορα διμερισμάτα της χώρας. Πάθος αληθινό και ασιγαστό ήταν για τους περισσότερους Έλληνες αυτής της εποχής και τους αξίους ηγέτες τους ο αγώνας για την ελευθερία, τη χριστιανική πίστη και την κοινωνική δικαιοσύνη. Και για τα ιδανικά αυτά ήταν πρόθυμοι να θυσιάσουν τα πάντα και την ίδια τους τη ζωή. Από τους ανθρώπους αυτούς πραγματοποιήθηκε η θαυμάσια ρήση του ανώνυμου Έλληνα, που έγραψε το πολύ αξιόλογο έργο «Ελληνική Νομαρχία» (1806): «Η ζωή του αληθούς πολίτη πρέπει να τελειώνει ή δια την ελευθερίαν του ή με την ελευθερίαν του» (βλ. «Ελληνική Νομαρχία» εκδ. ΚΑΛΒΟΣ, 1973 σελ. 32).

Το πνεύμα αυτό των τουρκομάχων του 1821, που εκδηλώθη

κε από την αυγή της ελληνικής ιστορίας, επέζησε και έλαμψε ανάμεσα στους αιώνες και θαυματούργησε — κι έσωσε στις πιο κρίσιμες στιγμές όχι μονάχα της Ελλάδας μα και της Ευρώπης την τιμή και την ύπαρξη. Στο πνεύμα αυτό των αγώνων και των θυσιών για τα μεγάλα ιδανικά και τις αξίες της ζωής αποβλέποντας οι Έλληνες των επόμενων γενεών, άρχισαν καινούργιους αγώνες και, συνεχίζοντας με το ίδιο θάρρος και πείσμα την προσπάθεια της μεγάλης Επαναστάσεως του 1821, πέτυχαν ως ένα ικανοποιητικό βαθμό την πραγματοποίηση των εθνικών μας επιδιώξεων. Των επιδιώξεων που θα είχαν ολοκληρωθεί χωρίς αμφιβολία, αν δεν καρφώνονταν στο κορμί της Ελλάδας το φαρμακερό μαχαίρι της φρικτής διχόνοιας.

Στους αγώνες αυτούς, από το 1821 ως το 1940—41 και στα χρόνια της Κατοχής με την Εθνική Αντίσταση πολύ μεγάλη ήταν η συμμετοχή και της Κρήτης, παρά το ότι η συμβολή της σ' αυτούς και ιδιαίτερα στην Επανάσταση του '21 δεν έχει εκτιμηθεί όσο θα έπρεπε και μάλιστα έχει υποτιμηθεί. Αυτό όμως είναι ένα μεγάλο θέμα, που δεν μπορούμε σήμερα ν' ασχοληθούμε μ' αυτό. Ίσως το δούμε άλλη φορά.

Σήμερα η χώρα μας αντιμετωπίζει και πάλι δύσκολα προβλήματα, καθώς απειλείται από την «γείτονα και σύμμαχο» Τσερκία, που και σήμερα υποστηρίζεται προκλητικότερα από τους Δυτικούς «φίλους» μας, όπως και κατά την Επανάστασή του 1821. Ευχόμαστε να μη διαταραχθεί ποτέ η ειρήνη στην περιοχή μας. Αν όμως συμβεί το απευκαίριο, πιστεύουμε πως ο λαός μας θα κάμει το καθήκον του, παραδειγματιζόμενος από το πνεύμα των αγωνιστών του θανάτου '21.

Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΓΙΑΤΡΩΝ ΕΠΙΣΚΕΦΤΗΚΕ ΤΗΝ ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟ

Το συνόδεψε και ο κ. Νομάρχης

Κλιμάκιο γιατρών διαφόρων ειδικοτήτων επισκέφθηκε στις 10)3)85 την επαρχία μας και εξέτασε τους κατοίκους της περιοχής.

Το κλιμάκιο εκτός από τους γιατρούς περιελάμβανε νοσηλευτικό και βοηθητικό προσωπικό, ενώ τεχνικά καλύπταν από κινητή χειρουργική και ακτινολογική μονάδα, ειδικά εξοπλισμένο καρδιολογικό κέντρο καθώς και μικροβιολογικό εργαστήριο.

Επικεφαλής του κλιμακίου ήταν ο Νομάρχης Ηρακλείου κ. Γεωργιάδης και συνοδεύονταν από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. του Βενιζελείου και από τον Νομιάτρο.

Οι γιατροί που πήραν μέρος στην εξόρμηση ήταν οι κ.κ. Φραγκιαδουλάκης Μ. Ακτινολόγος, Σταματάκης Βαγ. Παθολόγος, Ζερβάκης Ηικ. Παθολόγος, Γωνιανός Μιχ. Παθολόγος, Σουρής Σωτ. Παθολόγος, Μανιός Εμμ. Παθολόγος, Βρούχος Γεώρ. Καρδιολόγος, Κωστάκης Γεωρ. Καρδιολόγος, Κουβίδης Γεωρ. Γυναικολόγος, Μαγαράκης Εμμ. Γυναικολόγος, Νικολετάκης Νικ. Οφθαλμίατρος, Πετρίδης Γεωργ. Χειρουργός, Βαρδάκης Κυρ. Ορθοπαιδικός Χατζάκης Ναυσ. Παιδίατρος, Κασαίτζακης Ελ.

Μικροβιολόγος, Χριστοφορίδης Γιαν. του Υγ. Σταθ. Βιάννου και Μπελιγιάννης Κων. του Αγρ. Ιατρείου Εμπάρου. Οι επισκέψεις αυτές ελπίζουμε να συνεχιστούν και στο μέλλον και να γίνουν και σε άλλα χωριά.

Το κλιμάκιο εγκαταστάθηκε στις αίθουσες του Γυμνασίου. Σ' αυτό προσήλθαν κι εξετάσθηκαν πολλοί κάτοικοι από την Άνω Βιάννο και τα γύρω χωριά. Συγκεκριμένα εξετάσθηκαν τα παρακάτω περι-

στατικά:
Οφθ)κά 80, Παθ)κά 174, Χειρ)κά 52, Καρ)κά 48 Παιδ)κά 21, Γυν)κά 22.

Για απλές περιπτώσεις συνιστούσαν θεραπεία στο σπίτι

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην σελ. 4

ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΜΑΣ ΑΠΑΝΤΟΥΝ

ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΑΡΧΗ
Γ)Ν 100

Φίλε κύριε Δ)ντή,

Διαβάζοντας το σχόλιο της Εφημερίδας «ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ» της 28)2)85 και με την ευκαιρία της επίσκεψής μου στη Βιάννο στις 10)3)85 με το κινητό συνεργείο του Ι.Κ. Α. και του Βενιζελείου Νοσοκομείου για την παροχή περιθαλψής στην ύπαιθρο, επισκέφτηκα το Γυμνάσιο και το Λύκειο της Βιάννου και έχω να σας ενημερώσω τα εξής:

Πρωταρχικός στόχος της Κυβερνητικής Πολιτικής, ύστερα από την αμυντική μας θωράκιση για την διαφύλαξη της ακεραιότητας της πατρίδας, είναι η υγεία και η παιδεία και δεν μπορεί να στεκόμαστε

μακριά από αυτούς τους στόχους.

Σας πληροφορώ ότι, από το 1982—85 έχουν δοθεί στο Γυμνάσιο και Λύκειο για επισκευή και συντήρηση ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, W.C. κ. λ.π., τα παρακάτω ποσά:

1982: 280.000 δρχ.
1983: 450.000 »
1984: 200.000 »
1985: μέχρι τώρα 200.000 »

Γνωρίζω λοιπόν ότι πράγματι η Βιάννος στάθηκε μακριά τόσα χρόνια από οποιαδήποτε παροχή ή κοινωνικό έργο και ότι πράγματι λόγω των ειδικών συνθηκών πρέπει να σταθούμε ανοιχτόχερα απέναντί της.

Έτσι πέρα από το ποσόν που θα δοθεί για την επισκευή και συντήρηση του Σχολείου έδωσα εντολή στις Τε-

χνικές Υπηρεσίες να συντάξουν μελέτη για κεντρική θέρμανση έτσι ώστε τον επόμενο σχολικό χρόνο η διαβίωση των μαθητών μέσα στους χώ-

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην σελ. 4

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ 1943 ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΜΑΣ

Αφήγηση του κ. Βαγγέλη Μιχελινάκη

—7ο—

Το πρωί, νύχτα καλά, οι παπάδες είχαν τελειώσει την λειτουργία και με ξύπνησαν. Περιμένοντας εκεί μέχρι το απόγευμα δεν ερχόνταν για συνάντηση οι αντάρτες, όπως τους είχα ειδοποιήσει, αλλά ούτε και τον Τσικαλιουδάκη ξανάδαμε όλη την ημέρα, ενώ είχε πει ότι θα ερχόταν να λειτουργήσει το πρωί. Απογοητευμένοι το απόγευμα ετοιμάσαμε τα ζώα μας να αναχωρήσουμε και να γυρίσουμε πίσω.

Μόλις ξεκινήσαμε κάμποσα μέτρα για να επιστρέψουμε, ακούσαμε ένα σφύριγμα, που μας καλούσαν να περιμένουμε. Εμείς τραβήξαμε αμέσως προς το λημέρι. Από μακριά είδαμε που ερχόνταν να μας συναντήσουν, για να μην ανέβει η επιτροπή στο λημέρι. Ήταν ο Μανώλης και Χρήστος Μπαντουθός, ο Γεώργιος Μεταξάκης (πρώην Νομαρχιακός Διευθυντής Ηρακλείου), ο

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Για τη ΔΕΗ

Όταν πριν από μερικούς μήνες έγινε γνωστή η δημιουργία Γραφείου της ΔΕΗ στη Βιάννο, ύστερα από πολύχρονες προσπάθειες, οι συνεπαρχωίτες μας ένωσαν ανακούφιση. Πολύ σύντομα όμως φάνηκε ότι η δημιουργία του Γραφείου είναι τυπική. Γιατί με την επάνδρωση που έχει (2 άτομα, με την υποχρέωση παροχής υπηρεσίας κι έξω από την επαρχία) δεν μπορεί να καλύψει τις ανάγκες των συνεπαρχωίτων, που μήνα με το μήνα αυξάνονται με τις καθημερινές συνδέσεις σε νέες οικοδομές, αντλητικά συγκρο-

τήματα και νέες βιοτεχνίες. Αυτό φάνηκε ιδιαίτερα στο τρίμηνο της αποκριάς (24)2)85) με τις πολλές διακοπές του ρεύματος και την έλλειψη προσωπικού για την αποκατάστασή του. Παρακαλούμε τη Διεύθυνση της ΔΕΗ για την άμεση εκτίμηση των αναγκών των συνεπαρχωίτων μας και την τοποθέτηση του προσωπικού που χρειάζεται.

Παρακαλούμε επίσης τη Διεύθυνση της ΔΕΗ να επισπεύσει την ηλεκτροδότηση της περιοχής του Πανεπαρχιακού Ηρώου, για την οποία η Επιχειρησιακή Ομάδα της ΔΕΗ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην σελ. 4

ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Του Βαγγέλη Βαρδάκη

11ο

2) ΛΟΓΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ:
Η ερήμωση των χωριών και η φυγή των αγροτών στα αστικά κέντρα και στο εξωτερικό δεν οφείλεται μόνο στην επιθυμία του αγροτικού κόσμου να βελτιώσει την οικονομική του κατάσταση αλλά και κυρίως στο άθλιο κοινωνικό του περιβάλλον και στις παραδεδεγμένες συνθήκες της κα-

θημερινής του ζωής (υγεία, ψυχολογία, μόρφωση κ.ά.).

Ο αγροτοβιομηχανικός συνεταιρισμός δεν θα αυξήσει μόνο το εισόδημα των κατοίκων της υπαίθρου, αλλά και θα βελτιώσει την ποιότητα της ζωής στα χωριά, γιατί δεν περιορίζει τη δράση του ανθρώπου στο χωράφι και στο εργοστάσιο, αλλά την επεκτείνει σε όλα τα επίπεδα της αν-

θρώπινης ζωής. Ακόμη συνδέει αρμονικά τα συμφέροντα του ατόμου με εκείνα της ομάδας και της ομάδας με τα ευρύτερα συμφέροντα της ελληνικής κοινωνίας. Έτσι εξαλείφει την κοινωνική αδικία, εξισορροπεί τη ζωή της πόλης και του χωριού και δημιουργεί στην ύπαιθρο συνθήκες με ανθρώπινο και

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην σελ. 4

ΤΑ ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ
ΕΥΧΟΝΤΑΙ
ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ
ΣΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΤΟΥΣ
και σ' όλους
τους συνεπαρχωίτες

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Υγειονομικός Σταθμός Βιάννου	22205
Γιατρείο Αγροτικό Πεύκου	31877
Χωροφυλακή Υποδιόικση Βιάννου	22206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31876
Γυμνάσιο Βιάννου	22230
Άγρονομείο Βιάννου	22006
Ειρηνοδείο	22211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεία)	22226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Έλαιουργείον)	22136
Ο.Τ.Ε. (βλάβαι)	22121
Ο.Τ.Ε. (πληροφορίες)	22215
Έλληνικά Ταχυδρομεία	22203
Κτηνιατρείο	22090
Φαρμακείο	22.140

ΑΓΟΡΑΙΑ

Πειράκης Χαρ. — Βιάννος	22051
Ζαϊμάκης Θεόφιλος — Βιάννος	22404
Θεοδοσάκης Γεώργιος — Πεύκος	31437
Καρτσάκης Έμμανουήλ — Δουτράκι	22103
Λασιθιωτάκης Γ. — Βιάννος	22355
Χατζάκης Ίωάννης — Άγιος Βασίλειος	31301
Γαλανάκης Μιχ. — Χόνδρος	22101
Ψαρολογάκης Κων. — Χόνδρος	22109
Σοφοκλής Παπαδάκης — Καλάμι	31275
Ίωάννης Κονοσλάκης — Άμυρά	31420

(Γιά υπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— Η κ. Μαρία σύζ. Γεωργίου Χ. Κονδυλάκη γέννησε κορίτσι

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Στην Άνω Βιάννο:

— Πολίνα Ν. Χαλκουσάκη και Θωμάς Μπερέκος.

Στο Ηράκλειο:

— Αννούλα Δημ. Παπαδομαρκάκη και Νικήφορος Μπουρμπάκης.

Στην Κεφαλονιά:

— Μαρία Γ. Χρηστάκη και Διονύσης Δ. Χάμφας.

ΓΑΜΟΙ

Στην Αθήνα:

— Καίτη Χαρ. Δαμουλάκη και Δημήτρης Μιχ. Βουρβαχάκης.

Στην Άνω Βιάννο:

— Γεώργιος Κ. Πετράκης και Στέλλα Χρ. Μπριντάκη.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Στην Άνω Βιάννο:

— Μαρία σύζ. Εμμ. Λασιθιωτάκη.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Οι σύλλογοι των καθηγητών και οι μαθητές των Λυκείων και Γυμνασίων Βιάννου ευχαριστούν θερμά τον συνεπαρχιώτη συνταξιούχο Δικηγόρο κ. Γιάννη Φουρναράκη και την σύζυγό του για την αξιόλογη χρηματική δωρεά τους που μοιράστηκε στους επιμελείς και στους άπορους μαθητές.

Το ζεύγος Φουρναράκη από αρκετά χρόνια έχει καθιερώσει την ευγενική αυτή δωρεά που αποτελεί κίνητρο στα παιδιά σε ευγενή άμιλλα για επιμέλεια και πρόοδο.

Προσφέρθηκε ακόμη στη βοήθεια για πλουτισμό της Σχολικής Βιβλιοθήκης με χρήσιμα και σύγχρονα βιβλία. Τον ευχαριστούμε ακόμη για την αποστολή του βιβλίου του «Αρκετές γνώσεις με λίγο κόπο» στη βιβλιοθήκη του Σχολείου.

Ευχαριστούμε θερμά όλους που μας συμπαραστάθηκαν στο βαρύτερο πένθος μας για το θάνατο της πολυαγαπημένης μας συζύγου, μητέρας και γιαγιάς

ΤΣΙΤΣΙΝΙΑΣ ΚΟΚΟΛΑΚΗ

Ο σύζυγος, τα παιδιά, τα εγγόνια της.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Ολόθερμα συγχαίρω τον εκλεκτό νεαρό Μιχάλη Γιάννη Μπριντάκη (Μαρίνο) που πήρε το δίπλωμα της Νομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών με τον βαθμόν λίαν καλώς και βαθύτατα του εύχομαι με πλήρη διαρκή υγεία και πολυχρόνο βίο καλή σταδιοδρομία.

Βιάννος 20 Μαρτίου 1985

ΝΙΚ. ΕΜΜ. ΚΑΤΣΑΡΑΚΗΣ

ΔΩΡΕΕΣ

— Οι Δημήτρης και Αθανασία Παπαγιαννάκη πρόσφεραν στο Φ.Τ.Β. 3.000 δρχ. στη μνήμη της θείας τους Αγγέλας Ν. Παπαγιαννάκη.

— Ο κ. Μιχ. Ν. Γουρνιζάκης, νοσοκόμος, πρόσφερε στο Φ.Τ.Β. Α) σμός Γηροκομείου, 3.000 δρχ. στη μνήμη των γονέων του Νικολάου και Άννας Γουρνιζάκη.

ΜΑΣ ΕΣΤΕΙΛΑΝ:

Η κ. Παρασκευή Ανδριώτου 10.000 δρχ. για το Φ.Τ.Β. στη μνήμη των γονέων της Γεωργίου και Δωροθέας Κοκολάκη, του συζύγου της Δημ. Ανδριώτη, του αδελφού της Εμμ. Κοκολάκη του γαμπρού της Χρ. Ρουμειώτη και της Αιμιλίας Χαλκιαδάκη και του θείου της Αντ. Χαλκιαδάκη.

Η 2η ΔΕΚΕ Ηρακλείου δρχ. 3.600 για το Φ.Τ.Β., Α) σμός Γηροκομείου, στη μνήμη Τσιτσινιάς Κοκολάκη.

— Ο κ. Δημ. Καρπαθάκης 5.000 δρχ. για το σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων Λυκείου Βιάννου, για την επισκευή του φωτοτυπικού μηχανήματος, και 2.000 δρχ. για τον Πολιτιστικό Σύλλογο Αγ. Βασιλείου, στη μνήμη της κόρης του Χρυσούλας στο ετήσιο μνημόσυνό της.

Η οικογένεια Βασιλείου Κοντοναστάκη 2.000 δρχ. στη μνήμη Γεωργ. Μητσιπούλου. Μαρία Μανδαλάκη 5.000 δρχ. στη μνήμη του πατέρα της και του αδελφού της Βασιλίας με τη συμπλήρωση 30 και 40 χρόνων αντίστοιχα από το θάνατό τους. Ο Εμμ. Κοκολάκης 5.000 στη μνήμη της συζύγου του.

Ο Σύλλογος Κρητών Ανατολικής Κρήτης έδρα Χανιά 5.000 δρχ. στη μνήμη Ελένης Παπαδημητροπούλου — Διακάκη για την επιτροπή Πανεπαρχιακού μνημοσύνου.

Το Λύκειο Βιάννου παρουσίασε το έργο του ΑΛΕΞΗ ΠΑΡΝΗ "ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ,,

Το έργο αναφέρεται στην περίοδο της Αγγλικής κατοχής στην ΚΥΠΡΟ και είναι ένα ελάχιστο δείγμα συμπάρστασης στους δίκαιους αγώνες των Κυπρίων για δικαιοσύνη και λευτεριά.

Σε μια τέτοια καθάρια πηγή απ' όπου άντλησε το θέμα του ο Αλέξης Πάρνης, χρειάζεται να αναβαπτίζομαστε που και που, για να μη χάνουμε τον προσανατολισμό μας στην πεζή μας εποχή που τόσο γρήγορα ξεχνά.

Είμαι σίγουρος ότι θα νιώσουμε μια αποτοξίνωση από τα αρρωστημένα, αλλά και πολλές φορές βρώμικα θεάματα, που μας έχουν καταπλημμυρίσει στις μέρες μας.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΨΑΘΑΣ

Η σκηνική ζωή του έργου άρχισε στη Ρωσία, στο Εθνικό Θέατρο της Μόσχας. Αργότερα μεταφράστηκε στα Γαλλικά, Αγγλικά και Γερμανικά. Ακολούθησαν παραστάσεις στη Νέα Υόρκη, Πράγα, Τόκιο Βομβάη, Τελ — Αβίβ και σε πολλές άλλες πόλεις της Ευρώπης. Παίχτηκε και από την Τηλεόραση του Μπι—Μπι—Σι.

Στην Ελλάδα παρουσιάστηκε το 1963—64 από τρία συγχρόνως Θέατρα: Το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος με πρωταγωνίστρια την Κα Κυβέλη, το Δημοτικό Πειραιά από το θίασο Βασιλή Διαμαντόπουλου — Μαρίας Αλκαίου και στην Αθήνα από το θίασο του Γιώργου Παπα.

Αργότερα γυρίστηκε σε ταινία με τη μεγάλη μας Κατίνα Παζινού στο ρόλο της Κύπριας μάνας (1969).

Γι' αυτός ο μαθητικός θίασος του Λυκείου Βιάννου, καθώς και οι συνεργάτες του, ζητούν την επείκεια των θεατών, παρά το ότι εργάστηκαν σκληρά, για να ξεπεράσουν τις περισσότερες δυσκολίες που αντιμετώπισαν στο χώρο αυτό για το ανέβασμα ενός τέτοιου έργου.

ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

1. Λαμπρινή Κυριακούλη (Κύπρια μάνα): Ινιωτάκη Ελένη της Γ' Λυκείου.
2. Λαίδη Γκλόρια Πάτερσον (Αγγλίδα μάνα): Πετσάκη Πόπη της Γ' Λυκείου.
3. Κέιτ Πάτερσον (κόρη της): Ηλιάκη Σοφία της Α' Λυκείου.
4. Νταινιβυ Πάτερσον (γιος της): Μπισσακάκης Μιχαήλ της Γ' Λυκείου.
5. Ραλφ Όουενς (αρραβωνιαστικός της Κέιτ): Ινιωτάκης Πέτρος της Α' Λυκείου.
6. Τζωρτζ Μακλέι (συγγενής της Λαίδης): Παπαδομαρκάκης Μανώλης της Γ' Λυκείου.
7. Σερ Ουίλσον (Διοικητής της Κύπρου): Γουρνιζάκης Γιάννης της Β' Λυκείου.
8. Ρίτσαρντ Κιτς (Άγγλος λοχαγός): Στυλιανάκης Νίκος της Γ' Λυκείου.
9. Βίκυ (καρτιέρα): Στεφανανάκη Μαρία της Γ' Λυκείου.
10. Νικς (Αξίωματικός αγγλικής μυστικής υπηρεσίας): Αντωνάκης Σπύρος της Γ' Λυκείου.
11. Αναστάσης (Κύπριος Πατριώτης): Χατζάκης Τρύφωνας της Α' Λυκείου.
12. Γερο — Θεοφίλης (Κύπριος πατριώτης): Μπριντάκης Πολυχρόνης της Γ' Λυκείου.
13. Υποβόλας: Στεφανάκη Σταρούλα της Α' Λυκείου.

Ευχαριστούμε θερμά τον κ. Φουρναράκη Γιάννη για την υλική και ηθική συμπαράστασή του, το Δ)ντή του Δημοτικού Σχολείου Αμυρά κ. Μπαρμπαγαδάκη Νίκο για την παραχώρηση του χώρου του Σχολείου και της σκηνής, καθώς και τους κ. Θανάση Πάνου και Μαρία, Μάριο Μακρυγιωργάκη για τη συμπρόστασή τους στη φιλόλογο Καθηγήτρια Μαθιουδάκη — Μάλλιου Σοφία που διδάξε το έργο.

Αυτοί που φεύγουν

ΕΛΕΝΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ - ΔΙΑΚΑΚΗ

Στις 26 του Φλεβάρη, το απομεσήμερο, άφησε την τελευταία της πνοή στα Χανιά, μια μάνα, η μάνα μου. Όρθια, στητή, παλικάρσια, αφέθηκε στην αγκαλιά του θανάτου. Μόλις που λύγισε στα γόνατα κι η ψυχή της πέταξε ανάλαφρη, χωρίς διασταγμό, χωρίς παραχή. Μόνο εμείς ταράχτηκαμε. Ζούσαμε μια πολύ δύσκολη στιγμή. Ζητούσαμε απεγνωσμένα ένα γιατρό, που δε βρέθηκε σε μια πόλη των 50.000 κατοίκων, γιατί ήταν η ώρα που άφηναν τα ιατρεία τους, για τις επισκέψεις στα σπίτια.

Μα εσύ πια δε χρειαζόσουν τη βοήθειά τους. Ήσουν άψυχη στα χέρια μας. Και δεν κλαίω που έφυγες τόσο απρόσμενα. Δε λυπόμαι που σε είχαμε τόσο συννηθίσει, ούτε πως δε θα σε ξαναδούμε: Χαίρομαι, γιατί έφυγες τόσο ήρεμα, τόσο απλά. Γιατί η ψυχή σου πέταξε με το πρώτο ανάλαφρο άγγιγμα του Αγγέλου. Και στο πρόσωπό σου απλώθηκε η γαλήνη, η ηρεμία, μια νεκρική ομορφιά. Δεν ήσουν, μάνα μου, εσύ πεθαμένη.

Δεν έμοιαζες άψυχη. Κοιμόσουν ήρεμα, βαθιά, τον

αιώνιο ύπνο σου. Σε κοίταζα και δεν μπορούσα να κρατήσω τα δάκρυά μου. Μα ήμουν χαρούμενος, γιατί ένιωθα κάποιο ανεξήγητο αίσθημα πως έφευγες ευχαριστήμενη. Πώς μπόρεσε αλήθεια, στο αγνό πρόσωπό σου, να αποτυπωθεί τέτοια λαμπράδα, τόση γλυκύτητα; Θα μου μείνει αξέχαστη αυτή η θωριά σου, όπως αξέχαστη θα μείνει η καλοσύνη σου κι η ενάρετη ζωή σου.

Δεν ήσουν εσύ ο ήρωας με τα μεγάλα και τρανά του κατορθώματα. Μα ήσουν η καλή η ακούραστη, η άκακη, η στοργική, η απλαχική μάνα και γυναίκα. Που σήκωσες το σταυρό σου κι ανέβαινες το Γολγοθά σου, αθόρυβα κι αλόγιστα, περίφρανα και τίμια. Έχε γεια, μάνα. Το πέρασμά σου, η ζωή σου, το παράδειγμά σου, μας άφησαν άσθητα ωραία χνάρια. Ας είναι αιώνια η μνήμη σου, μάνα, κι ελαφρύ το χόμα που σε σκεπάζει.

Ν. ΔΙΑΚΑΚΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ «Β. Ν.»:

Συμμετέχουμε στο πένθος του κ. Διακάκη για το χαμό της μάνας του. Δημοσι-

ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΧΟΝΔΡΟΥ

Γράφει ο Αντώνης Εμμ. Στιβακτάκης

(4ο Τελευταίο)

Εύπνα, αγγελικό κορμί, και μη θαρροκοιμάσαι, γιατί ο ύπνος ο πολύς, μαραίνει και χαλά σε. Εύπνα, αγγελικό κορμί, εύπνα και ξεμερώνει, εύπνα κι εφάγανέ με μπλίο κι ο γ' εδικό σου πόνο. Πρόβαλε στο μπαλκόνι σου να δω το πρόσωπό σου, να δροσερέψω να γενώ σαν το βασιλικό σου. Εύπνα κι ο έρωτας περνά από τη γειτονιά σου, χρυσές κορδέλες σου βαστά να δένεις τα μαλλιά σου. Εύπνησε, πετροπέδικα, αφού θωρείς τον πρίνο κι εσιώσες το τέρμενο που φεύγω και σ' αφήνω. Σ' αφήνω στην καλή νυχτιά, μηλιά μου με τσι κλώνους, πάω κι εγώ να κοιμηθώ με θάσανα και πόνους. Πάντα τα ξεμερώματα μ' αρέσει να γλεντίζω, για να περνούν οι κοπελιές να τσι καλημερίζω.

Οι λαϊκοί τραγουδιστές και τραγουδίστριες του Χόνδρου ήταν πολλοί και ζωντανέαν με τη λαλιά τους κάθε λαϊκή μουσική εκδήλωση. Θα αναφέρουμε εδώ την Αικατερίνη Χατζοπούλου, τη γνωστή Μαμάνα, που πέθανε σε βαθιά γεράματα. Την είχα ακούσει ο ίδιος πολλές φορές να τραγουδεί τον Ερωτόκριτο και διάφορες μαντινάδες και ειλικρινά, παρά την ηλικία της (πέθανε πάνω από εκατό χρονών) διακρινόταν για τη μελωδικότητα, τη μεγαλοπρέπεια, τη ζωντάνια και το λυρικό τόνο της φωνής της.

Στο Χόνδρο ακούς σήμερα πολλές μαντινάδες πρωτότυπες, που δεν θα τις ακούσεις σε κανένα άλλο μέρος. Αυτό συμβαίνει, γιατί στο χωριό μας υπήρχαν πολλές μαντιναδολόγες, που με την ευκαρία σημαντικών γεγονότων άφηναν να ξεπεταχτούν από την καρδιά και το στόμα τους διάφορες σχετικές μαντινάδες. Οι μαντινάδες αυτές διακρινόνταν για το λυρισμό τους και καμια φορά για τη σκωπτική τους διάθεση. Χοντριγιανές μαντιναδολόγες ήταν η Ζαχαρένια Μ. Αγγουράκη, η Καντίκω Μ. Γιαμαλάκη, η Αγγελική Απ. Βελιθασάκη και άλλες. Θα αναφέρουμε επίσης το Γιώργη Ε. Μαυρογιαννάκη (γερο - Μάστορα) που ήταν άριστος μαντιναδολόγος κι είχε μάλιστα την προνοητικότητα να τις συγκεντρώνει σ' ένα χειρόγραφο βιβλίο, που μετά το θάνατό του κληρονόμησαν τα παιδιά του. Οι χοντριγιανές μαντινάδες έχουν ποικίλο περιεχόμενο κι αναφέρονται είτε σε γενικά και πανανθρώπινα θέματα (έρωτας, γάμος, ξενιτιά κλπ.), είτε σε ειδικά γεγονότα που αφορούν αποκλειστικά το χωριό μας. Αυτές οι μαντινάδες φανεράνουν τη δύναμη της απλής χοντριγιανής λαϊκής ψυχής και την τοποθέτησή της πάνω σε ιδέες και προβλήματα. Λυπούμαστε που από έλλειψη χώρου δεν μπορούμε να τις αναφέρουμε σ' αυτό το σημείωμα.

Αυτή είναι σε γενικές γραμμές η χοντριγιανή μουσική παράδοση, όπως για λίγο τη ζήσαμε και κυρίως όπως μας την ιστόρησαν απλοί και πρόσχαροι άνθρωποι του χωριού μας. Γιατί όλη αυτή η παράδοση, όλη αυτή η χαρά δημιουργήθηκε κι άνθισε στο χωριό μας τα παλιά χρόνια

έουμε τον αποχαιρετισμό του προς αυτήν και τον αφερόνουμε σ' όλες τις μανάδες. Λόγια κι αισθήματα που νιώθουν όλοι στον αποχωρισμό του πιο προσφιλιού προσώπου: Της ΜΑΝΑΣ.

μέχρι και τις αρχές του δεύτερου μισού του αιώνα μας. Έπειτα άρχισε να υποχωρεί, για να φτάσουμε το 1984 που έχει ΕΝΤΕΛΩΣ' δώσει! Ο Χόνδρος των περασμένων δεκαετιών διεκδικούσε την πρωτιά στα γλέντια, στα λαϊκά πανηγύρια, στις παρέες, στις καντάδες και γενικά στις μουσικές εκδηλώσεις. Όμως τα «μεγαλεία» περνούν, οι άνθρωποι ξεχνούν και δυστυχώς αλλοιώνονται. Χάνουν καμιά φορά ό,τι ωραίο κι ευγενικό κληρονόμησαν από τους πατέρες τους.

Αυτό δυστυχώς έχουμε πάθει οι σύγχρονοι Χοντριγιανοί, όσον αφορά τη μουσική παράδοση του χωριού μας. Κι αυτό οφείλεται κυρίως στην αδιαφορία μας για καθετί το παραδοσιακό και στην αλλοίωσή μας από το σύγχρονο πολιτισμό. Όμως είμαι σίγουρος πως μέσα μας υπάρχουν οι προγονικές μουσικές καταβολές που, αν ενεργοποιηθούν και καλλιεργηθούν, είναι ικανές να αναδείξουν και πάλι πρωτομερακλήδες, αριστοτέχνες ασκομαντουροπαίχτες και λυράρηδες, μαντιναδολόγους, κανταδόρους και λαϊκούς χορευτές.

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΛΛΟΥ

Με πολλή επιτυχία ο Πολιτιστικός Σύλλογος Λασιθίου και ο Σύλλογος Λασιθιωτών Ηρακλείου, οργάνωσαν στις 24 Μαρτίου στη Βασιλική του Αγ. Μάρκου στο Ηράκλειο, εκδήλωση για να τιμήσουν την εκκλησία της Κρήτης και τον ιστοριοδίφη συνεπαρχιώτη τους κ. Στέργιο Σπανάκη. Ο Πρόεδρος του Λαογραφικού και Πολιτιστικού Συλλόγου Λασιθιωτών κ. Γεώργιος Παναγιωτάκης με λεπτομερή στοιχεία αναφέρθηκε στην ιστορία της επαρχίας Λασιθίου. Προλόγισε ο καθηγητής Πανεπιστημίου κ. Γραμματικάκης και στο τέλος έγινε προβολή τοπίων του Λασιθίου και εκδηλώσεις από τη ζωή των Λασιθιωτών.

ΠΕΝΘΗ

ΕΛΕΝΗ ΓΕΩΡΓ. ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ

Πέθανε στο Ηράκλειο σε ηλικία 63 χρόνων από την επώρατη νόσο του πάρκισον και κηδεύτηκε στον Πατισίδερο. Την κηδεία της παρακολούθησαν πολλοί από το Ηράκλειο, το Αρκαλοχώρι, τα περίχωρα και τη Βιάννο, απ' όπου η καταγωγή της. Ήταν το μικρότερο από τα 12 παιδιά του «Ρεβεμνιώτη» (Χλειουδάκη), α νέθεμε και τακτοποίησε τα 4 παιδιά της. Διακρινόταν για τις πολλές της αρετές. Ήταν εξαιρετική τραγουδίστρια και χορεύτρια.

Αιωνία της η μνήμη ΝΙΚ. ΕΜΜ. ΚΑΤΣΑΡΑΚΗΣ

«ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Μηνιαία Έκδοση στην ύπηρεσία
δλων τών Βιαννιτών

Έκδοτης — Διευθυντής
Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
Όδός 1866 άριθμ. 110, τηλ. 282.808

Φιλολογική έπιμέλεια κειμένων
Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ
Έβανς 83 (Στοά Μουρτζή) τηλ. 242.040

Έτήσιες συνδρομές

Ίδιωτών δρχ. 200
Κοινοτήτων—Σχολείων — Ένοριών » 300

Έμβόματα: Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ
Έπιστολές γιά τήν ύλη:

Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ: 1866 άρ. 110 Έράκλειο

Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ: Καποδιστρίου 39 Έράκλειο
Χειρόγραφα δημοσιεύμενα ή μή δέν έπι-
στρέφονται. Τά ένυπόγραφα άρθρα έκφράζουν
τις άπόψεις τών συγγραφέων.

Στίχοι Συνεπορχιωτών

Βιάννο, γλυκιά πατρίδα

Προχθες περνούσα απ' τους παλιούς αρμούς και μονο-
πάτια με δακρυσμένα μάτια
και τα ποτάμια, τα στενά τα πολυαγαπημένα
Ξανάθλεπα ένα ένα.
Στη Μέσα Βρύση ο πλάτανος κι οι κερυδιές κι οι θάτοι
κι οι δυόσμοι οι μωροδάτοι
κι ο γερο - θλάμης ο κισσός στο χαλασμένο μύλο,
τον παιδικό μου φίλο,
σάμπως να με γνωρίσανε, σαλέψαν τα κλαδιά τους
κι εδείχναν τη χαρά τους.
Στην άκρα του πλατύλακκου, θαρρείς κι ο γερο-Πρίνος
με γνώρισε κι εκείνος.
Και σαν περνούσα τον Πευκιά, τα μυρωδάτα Πεύκα
και στο ποτάμι η λεύκα
κάτι σαν να μου φάνηκε πως σιγοψυθούριζαν
και με καλωσορίζαν.
Πιο πέρα η πετροπέδικα κακάριζε με χάρη
και στο πυκνό θυμάρι
ο φοβιτσιάρης ο λαγός τό 'να το αυτί σηκώνει
και πιο βαθιά τρυπώνει.
Σταλα καταμεσήμερο... και να στη Βίγλα πάνω
λαχανιασμένους φτάνω.
Κι εκεί καθώς με χάιδευε γλυκά το ξεροθόρι
φτασμένο από τα όρη
χιλίες χιλιάδες θύμψες στο νου μου αναγυρνούσα,
καθώς ξαναθωρούσα
το Συκολόγο, το Βαχό, Πεύκο, Κεφαλοθρόσι
τ' Αφέντη το ξωκλήσι,
το Σκούρο και τη Δέρματο και την Ψαρή Φοράδα
γεμάτη πρασινάδα,
την Άρθη, τα Βιαννίτικα, τον Κρεθβάτα, τη Σύμη,
και μού 'ρχονταν στη μνήμη
τα χρόνια 'κείνα τα παλιά, τα θλογημένα χρόνια,
το θέρος και τ' αλώνια.
Μα στο Σελί των Αμυρών με το θαρύ φορτίο,
της συμφοράς μνημείο,
στάθηκε ο νους περίτρομος κι εθωρε ένα προς ένα
τ' αδικοσκοτωμένα.
Πόσες, αλήθεια, ανάμνησες ομπρός μου ανακλυκίζαν,
έτσι που σεργιανίζαν
νους και ψυχή και πεθυμιά και μάτια κουρασμένα
μισή ζωή στα ξένα,
στ' ανάπλαγα, στα ρέματα, στις λαγκαδιές, στις ρούγες
μ' ορθάνοιχτες φτερούγες.
Κι έτσι καθώς του Λιθικού τ' απαίεμο ακρογιάλι
ξαναθωρούσα πάλι,
δε χόρταινα που σ' έθλεπα, ΒΙΑΝΝΟ, γλυκιά Πατρίδα...
Γλυκότερη δεν είδα....

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1984 EMMAN. A. ΧΑΤΖΑΚΗΣ
Σημ.: Βραβεύτηκε σε διαγωνισμό που έγινε σε συνεστίαση
του «Διαβάτη» (Δεκ. 1984)

Ο ΠΥΡΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

(Ο κίνδυνος πυρηνικού πο-
λέμου με τις τεράστιες ζημιές
που θα προκαλέσει στην αν-
θρωπότητα, με πολλές πιθα-
νότητες να εξαφανιστεί κά-
θε ζωντανή ύπαρξη πάνω στη
γή, αποτελεί καθημερινό θέμα
στις εφημερίδες και τα περιο-
δικά όλου του κόσμου.)

Ενημερωτικές ομιλίες από
συλλόγους, οργανώσεις και ά-
τομα γίνονται συχνά με σκο-
πό να ενημερωθούν οι πλατιές
λαϊκές μάζες και ν' αντιδρά-
σουν στο βαθμό που μπορούν
στην αποτροπή πυρηνικού
πολέμου.

Αρχίζουμε σήμερα τη δη-
μοσίευση σειράς άρθρων σχε-
τικών με το παραπάνω θέμα
της συνεπαρχίωτισσας κ. Χα-
ράς Αθανασάκη — Μιχαηλί-
δου, Δρ Φυσικής και καθηγή-
τριας στα ΤΕΙ Ηρακλείου, που
δημοσιεύτηκαν στην εφημερί-
δα «ΤΟΛΜΗ» Ηρακλείου):
«Τόλημ» 15/1/1985

«ΔΙΣΚΟΙ ΤΟΥ
ΠΥΡΗΝΙΚΟΥ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΥ»

Της Χ. ΑΘΑΝΑΣΑΚΗ —
ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

Σ' ένα από τα μουσικά πε-
ριοδικά για νέους που δια-
θάζει ο γιός μου θρήκα τον
παραπάνω τίτλο και την ε-
πεξήγηση: «Εδώ κάθε συν-
τάκτης του περιοδικού γρά-
φει ποιούς δίσκους από τη
δισκοθήκη του θα έπαιρνε
μαζί του, αν μπορούσε να
μεταφέρει μόνο 15LP'S σε έ-
να καταφύγιο σε περίπτωση
ατομικού πολέμου».

Ακολουθούν οι προτιμή-
σεις επώνυμων συντακτών
και σχόλια όπως: «Θα γί-
νουν φοβερά πάρτυ εκεί μέ-
σα!!!».

Άλλος, πιο «συνειδητοποι-
ημένος» αυτός, γράφει: «Με-
τά από μια τέτοια καταστρο-
φή, η ζωή θα λειτουργεί δια-
φορετικά και ιδιόμορφα. Με
αρκετή φαντασία μπορούμε
να δούμε τον εαυτό μας ε-
κεί και τότε, σε στιγμές
σκεπτικισμού, αγάπης, επι-
κοινωνίας, ηρεμίας».

Όστε έτσι λοιπόν! Αυτή
είναι η εικόνα που προσπα-
θούν να υποβάλουν στα παι-
διά μας για τον πυρηνικό
πόλεμο και τα πυρηνικά κα-
ταφύγια! Αυτή η ειδυλλιακή
λίγο ρομαντική, με μια δό-
ση περιπέτειας, ευκαιρία
για περισυλλογή και πάρ-
τυ!

Ποιά είναι όμως η πρα-
γματικότητα; Μελέτη ειδι-
κών δίνει για την έκρηξη
μιας μέσου μεγέθους πυρ-
ηνικής θόμβας σε μια μεγα-
λούπολη την ακόλουθη εικό-
να: Σε μια ακτίνα διόμιου
χιλιόμετρων από το σημείο
της έκρηξης, και τα ισχυρό-
τερα κτίρια θα καταρρεύ-
σουν. Όλοι οι κάτοικοι θα ε-
ξοντωθούν ακαριαία. Θα ε-
ξατμιστούν από τη θερμό-

τητα, θα συντριβούν από το
φοβερό φωτικό κύμα, θα α-
ποτεφρωθούν από τις πυρκα-
γιές, θα θανατωθούν από τη
ραδιενέργεια. Σε ολόκληρη
την πόλη υπολογίζεται να
υπάρξουν σχεδόν ένα εκα-
τομμύριο τραυματίες. Τραυ-
ματίες με σοβαρά κατάγμα-
τα, προσβεβλημένοι από τη
ραδιενέργεια, παγιδευμένοι
σε καπνίζοντα ερείπια, με
εκτεταμένα εγκαύματα.

Και ο φόβος να εμφανι-
στούν αργότερα τα συμπτώ-
ματα της προσβολής από τη
ραδιενέργεια πάντα να πα-
ραμονεύει. Ένας πατέρας
από τη Χιροσίμα μας λέει
για την κόρη του:

«Δεν είχε καθόλου εγκαύ-
ματα και μόνο ελαφρά εξω-
τερικά τραύματα. Ήταν εν-
τελώς καλά, όταν στις 4
του Σεπτέμβρη αρρώστησε
ξαφνικά. Κηλίδες εμφανί-
στηκαν σε όλο της το σώ-
μα. Τα μαλλιά της άρχισαν
να πέφτουν. Είχε συχνούς
εμετούς με κομμάτια αίμα.
Άρχισε να αιμορραγεί σε
όλο της το στόμα. Ο πυρε-
τός της ήταν υψηλός. Μετά
από δέκα βασανιστικές μέ-
ρες αγωνίας πέθανε στις 14
του Σεπτέμβρη».

Η ιατρική περίθαλψη θέ-
θαια θα είναι τελείως ανε-
παρκής. Φανταστείτε μια
πόλη όπου δεν υπάρχουν δρό-
μοι αλλά σωροί ερειπίων
και η συγκοινωνία είναι ά-
δύνατη. Όπου το ηλεκτρικό
τε τηλέφωνο είναι κομμένο,
οι κρατικές υπηρεσίες ανύ-
παρκτες, τα διαγνωστικά
μέσα και τα φάρμακα ελά-
χιστα ή απροσπέλαστα, το
νερό και τα τρόφιμα μολυ-
σμένα από τη ραδιενέργεια,
τα δίκτυα ύδρευσης και α-
ποχέτευσης κατεστραμμένα.
Περικυκλωμένοι από το θέα-
μα, τα ακούσματα και την
οσμή του θανάτου «οι ζων-
τανοί θα φθονούν τους νε-
κρούς».

Και μεταφερθείτε τώρα
στα πυρηνικά καταφύγια, ό-
που αναγκαστικά, εξαιτίας
της καταστροφής του 90οο
των σπιτιών, θα παραμένουν
ορισμένοι επιζώντες και φαν-
ταστείτε «τα φοβερά πάρτυ
που θα γίνονται εκεί μέ-
σα!!!».

Οι κακουχίες, η έλλειψη
νερού, επαρκούς τροφής, α-
ποχέτευσης, απολύμανσης,
ο κακός αερισμός, η αδρα-
νοποίηση του ανοσοποιητι-
κού μηχανισμού από τη ρα-
διενέργεια και η αύξηση των
εντόμων και των τρωκτικών
που αποδεδειγμένα είναι
πικ ανθεκτικά στη ραδιενέρ-
γεια θα έχουν ως αποτέλε-
σμα τρομακτικές επιδημί-
ες μεταξύ των επιζώντων.
Αρρώστιας όπως η δυσεντε-
ρία, οι τυφοειδείς, η φυμα-
τίωση, η πανώλης θα κάθουν

εθραύση. Αν δεν υπάρχει ια-
τρική περίθαλψη, στον πρώ-
το χρόνο υπολογίζεται να
πεθάνει το 35οο των επι-
ζώντων από μεταδοτικές
ασθένειες.

Εδώ πρέπει να ανασκευά-
σομε επίσης την εικόνα που
προβάλλεται του «γενναί-
ου νέου κόσμου» που ανα-
συσκροτείται με θάρρος
και καρτερία από τα ερεί-
πια.

Μελέτες ψυχολόγων έ-
χουν δείξει πως σε περιπτώ-
σεις μαζικής καταστροφής,
η αντίδραση του ανθρώπου
δεν είναι φόβος ούτε οργή
ούτε απελπισία. Υπάρχει έ-
να όριο φρίκης που ο άν-
θρώπινος νους δεν είναι ι-
κανός να το αντέξει και τό-
τε η ψυχολογική άμυνα εί-
ναι ένα είδος πνευματικής
αναισθησίας και συναισθη-
ματικής νάρκωσης. Αντι-
δρώντας ο άνθρωπος με τη
συναισθηματική απονέκρω-
ση και την διανοητική παρά-
λυση, απομονώνεται από το
παράλογο και εχθρικό πε-
ριβάλλον. Και απογυμνώνε-
ται από κάθε δυνατότητα
συμπόνιας και συνεργασίας
με τους συνανθρώπους του.
Όχι, οι ζωντανοί δεν θα
φθονούν τους νεκρούς, οι
ζωντανοί θα είναι ανίκανοι
για κάθε συναίσθημα.

Προσθέτω μια περιγραφή
από τη Χιροσίμα:

«Όσοι μπορούσαν περπα-
τούσαν σιωπηλά προς τα
προάστια και τους μακρι-
νούς λόφους, χωρίς πρωτο-
βουλία, με καταρακωμένο
ηθικό. Ήσαν τόσο καταβε-
θλημένοι και θρίσκονταν σε

τέτοια σύγχυση που κινούν-
ταν και συμπεριφέρονταν
σαν αυτόματα. Οι αντιδρά-
σεις τους εξέπλητταν τους
παρατηρητές που ανέφεραν
με απορία το θέαμα μιας μα-
κριάς σειράς ανθρώπων που
ακολουθούσαν σταθερά έ-
να στενό δύσβατο μονοπάτι,
ενώ δίπλα υπήρχε πλατύς ί-
σιος δρόμος προς την ίδια
κατεύθυνση. Οι παρατηρη-
τές δεν μπορούσαν να συλλά-
θουν το γεγονός πως παρευ-
ρίσκονταν μάρτυρες στην έ-
ξοδο ενός λαού που περπα-
τούσε στο βασίλειο των ο-
νειρών.»

Ας ανασκευάσομε τέλος
την ιδέα που καλλιεργείται
πως ο πυρηνικός πόλεμος
είναι αναπόφευκτος, πως ο
πόλεμος είναι σύμφυτος με
την ανθρώπινη μοίρα. Δεν
πρέπει να μας μάθουν, αρχί-
ζοντας την πλήση εγκεφέ-
λου από τα παιδιά μας, να
συνηθίσουμε να ζούμε με την
σπειλή του, όπως πριν λίγα
χρόνια μαθαίναμε πως πρέ-
πει να ζούμε με τους σει-
σμούς. Ο πυρηνικός πόλε-
μος δεν είναι σεισμός,
δεν είναι θεομηνία, δεν
υπακούει σε ανεξέλεγκτες,
άλογες δυνάμεις. Είναι δημι-
ούργημα του ανθρώπου και
πρέπει εμείς όλοι να αποφά-
σίσουμε να κάνουμε τη φωνή
μας ακουστή για να πείσει
η παραφροσύνη του σύγχρο-
νου κόσμου όπου «με μια
διαστρεβλωμένη έννοια ηθι-
κής τα όπλα φυλάσσονται
σαν θυσαυροί και τα παιδιά
μένουν εκτεθειμένα στην α-
ποτέφρωση» (Μπέτριναντ
Ράσελ).

Στη μνήμη του καθηγητή μου
Κ. Αρναουτάκη

Μαθαίνοντας από τα «Βιαν-
νίτικα Νέα» τον ξαφνικό χαμό
του αγαπημένου μας Γυμνα-
στή, ένιωσα μια απέραντη
θλίψη.

Ένας ακόμα δάσκαλος, κα-
θοδηγητής μας στη ζωή, έφυ-
γε από κοντά μας.

Για όλους εμάς, που είχαμε
την τύχη να είμαστε κάποτε
μαθητές του, υπήρξε όχι α-
πλώς ένας καθηγητής ανάμεσα
στους άλλους, αλλά ένας άν-
θρωπος που με τη στάση του
έδινε ο ίδιος το παράδειγμα
για το πως θα έπρεπε να πο-
ρευθούμε κι εμείς στη ζωή.
Χωρίς να είναι ιδιαίτερα αυ-
στηρός, ενέπνεε το σεβασμό
σε όλους.

Γεμάτος ζωνιάνια, πιστεύ-
οντας ότι πραγματικά μόνο
σε σώμα γεμάτο υγεία και

δύναμη είναι δυνατό να ανα-
πτυχθεί σωστά το πνεύμα, ερ-
γαζόταν με πάθος να μας κά-
νει κοινωνούς των απόψεών
του. Κι εμείς, παρ' όλη τη
νεανική διάθεση για άνυπα-
κοή, κατανοούσαμε πόσο δι-
κιο είχε και δεν εναντιωνόμα-
στε σε όσα μας δίδασκε.

Αληθινός φίλος της Βιάν-
νου, ο Γυμναστής θα μείνει
για πάντα ζωντανός στη θύ-
μησή μας, θα τον σκεφτόμα-
στε με αγάπη και νοσταλγία,
όπως τη χαμένη εδώ και και-
ρό εφηβεία μας, που σίγουρα
επηρέασε. Πιστεύοντας ότι εκ-
φράζω τα συναισθήματα ό-
λων των μαθητών του, απευ-
θύνω τα θερμά μου συλλυπη-
τήρια στη χήρα του Μαρία
και το γιό του Γιάννη.

ΝΙΚΟΣ Γ. ΒΛΑΧΑΚΗΣ
Αθήνα, Φλεβάρης 1985

«ΒΙΟΣΩΜ»

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΛΥΜΜΑΤΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ
ΚΟΥΚΟΥΛΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΤΥΠΩΝ ΑΚΑΥΤΗ
— ΑΞΕΣΟΥΡΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΩΜΑΡΑΚΗΣ

ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ 151 — ΑΧΑΡΝΑΙ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 24.61.131

ΕΡΩΦΙΛΗ

ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
— ΧΟΡΟΣ ΓΛΕΝΤΙ — ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ — ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΕΙΣ
— ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ — ΓΙΑ 600 ΑΤΟΜΑ
Σκοπευτηρίου 12 - Κάραβελ - (Φορμίνως και Δαμάρεις)
Τηλέφωνο: 75.11.916

ΜΑΝΩΛΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ, ΝΙΚ. ΚΑΙ ΒΑΣ.
ΣΤΑΥΡΑΚΑΚΗΣ, ΣΤΕΛΙΟΣ ΧΑΙΡΕΤΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ, ΛΟΓΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΒΙΑΝΝΟΥ

(Γραμμένα πριν από 46 χρόνια)

Τοπωνυμιαί, του αείμνηστου Γ. Χ. Αγγουράκη

8ο (τελευταίο)
Μπρί — Μανέ ή Λασκαρινές
N 1000μ. περιβόλια τα πλέον
φτωχά της περιφέρειας. Είς
την περιοχήν ταύτην ανήκου-
σιν αι τοπωνυμιαί: Απάνω —
Μύλος, Αρχοντικά, Φλέγα και
Ποταμίσα.
Τραπεζάκια, λόφοι απέναντι
του χωριού ακριβώς, κατά
τόπους ονομαζόμενοι Βρυσί-
δια, Ποντικιές, Αμμουδες, Αγ.
Ιωάννης κ.τλ.
Πορτέλα ΝΑ εις 1.000 μ. λοφι-
στος αποτελών συνέχεια σει-
ράς όλης λάφων, ήτις άρχεται

από της αμαζιτής οδοϋ (1.
500 μ. Αν. χωρ.) και φθάνει
μέχρι των προπόδων των Τρα-
πεζακιών (Ποταμίσας).
Καδή ΝΑ εις απόστασιν 500
μ. εκτεταμένον ελαιόφυτον
εύφορον και ομαλόν ανήκον
εις τον Τούρκον δικαστήν (κα-
δήν) ασφαλώς επί τουρκοκρα-
τίας.
Τροχάλα, Ανατολικώς 1500 μ.
λοφίσκος βραχώδης.
Μακαρούνης Β εις 2.000 μ. μα-
κράν ελαιόφυτος λοφώδης
έκτασις.
Μείσα Καμάρα Β 9000 μ. γέ-

φυρα κατασκευασθείσα επί
κατοχής Γάλλων, ότε επε-
σκευάσθη και η μεταξύ Βιάν-
νου και Εμπάρου οδός αρκε-
τά επιμελώς.
Αλεβριδιά βουνοπλαγιά εις
4000 μ. απόστασιν εις την ο-
ποιαν κατ' εξοχήν εκ των άλ-
λων περιφερειών φύεται χόρ-
τον δια του οποίου γεμίζον-
ται τα στρώματα των χωρι-
κών.
Κούπα βουνοκορυφή Β. εις α-
πόστασιν 20.000 μ., παρου-
σιάζουσα εις την κορυφήν της
κοιλωμα όμοιον προς ποτήρι-

ον (κούπα).
Τσούρλα, απότομος Ν. πλαγιά
της Κούπας μετά χαλικίων, βο-
τσάλων και βράχων, ακατάλ-
ηλος δια καλλιέργειαν και
ουδεμίαν βλάστησιν παρουσιά-
ζουσα εί μη μόνον τινές αγριο-
σικαί τήδε κακείσε.
Χαλέπη λάκκος ΝΔ 1500 μ. ε-
λαιόφυτος έκτασις.
Καλογερίκι εις το Ν. μέρος εγ-
γύς του χωριού εκλεκτά ελαιό-
φυτα τα οποία πάλα ήσαν
υπό την κατοχήν μόνων και
ούτω ονομάσθησαν Καλογερι-
κά.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

● Συνέχεια από τη σελίδα 1
τροπή Πανεπαρχιακού Μνη-
μοσύνου, διά της Κοινότητας

Γενικεύονται οι εισφορές για το Γηροκομείο

Γενικεύονται οι εισφορές για το Γηροκομείο. Από όλα παρακολουθούν οι αναγνώστες των Β.Ν. στη στήλη των Δωρεών, έχουν γενικευτεί οι εισφορές των συνεπαρχιωτών για την ανέγερση του Γηροκομείου στην Αγία Μονή.

Όπως μας πληροφορούν, πολλές είναι οι δωρεές που στέλνονται από ευθείας στην Επιτροπή με αποτέλεσμα να έχει συγκεντρωθεί αξιόλογο

Αμιά, έχει πληρώσει την απαιτούμενη δαπάνη πριν από πολλούς μήνες.

χρηματικό ποσό μέχρι σήμερα.

Έτσι δημιουργείται στην Επιτροπή η υποχρέωση να προχωρήσει σύντομα στις εργασίες που μπορεί να καλύψει με τις μέχρι τώρα εισπράξεις και υποσχέσεις παροχής εργασίας και υλικών, πριν ο πληθωρισμός μειώσει την αξία όσων μέχρι σήμερα έχουν εισπραχθεί. Οι θερινοί μήνες του 1985 δεν πρέπει να περάσουν άπρακτοι.

Γιατί άνιση μεταχείριση;

Όπως μας πληροφορούν οδηγιοι αγοραίων αυτοκινήτων που θέλουν να αντικαταστήσουν τ' αυτοκίνητά τους με καινούργια, τους είναι αδύνατο με τον υψηλό τελωνειακό δασμό που τους επιβάλλεται και που φτάνει τις 900 χιλιάδες ενώ για την ίδια περίπτωση σε λεωφορεία επιβάλλεται δασμός από 100 — 200

χιλιάδες. Και ρωτούν γιατί η άνιση μεταχείριση, όταν μάλλον πρόκειται για μικροεπαγγελματίες, όπως είναι οι περισσότεροι οδηγοί των αγοραίων;

Μήπως η αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας θα μπορούσε να δώσει μια κατατοπιστική απάντηση στο παραπάνω ερώτημα;

ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΜΑΣ ΑΠΑΝΤΟΥΝ

● Συνέχεια από τη σελίδα 1
ρους μάθησης και εργασίας να είναι άνετη και δημιουργική.

Και επειδή πιστεύω ότι η υπόθεση που λέγεται παιδεία δεν είναι υπόθεση ενός και επειδή ακόμα πιστεύω ότι παράλληλα με την προσπάθεια για ανέβασμα του πνευματικού και βιοτικού επιπέδου πρέπει να καλλιεργήσουμε και το καλαισθητικό συναίσθημα, καλώ όλους, εκπαιδευτικούς και γονείς να φροντίσουμε να διατηρήσουμε ό,τι με τόσο κόπο και μόχθο δημιουργείται, πάλι από την δική σας προσφορά.

Ηράκλειο 12—3—85

Φιλικά

ΟΝομάρχης Ηρακλείου
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Είμαστε βέβαιοι πως οι μαθητές των Γυμνασίου και Λυκείου ευχαριστούν τον κ. Νομάρχη για την απόφασή του να δώσει εντολή στις Τεχνικές Υπηρεσίες να συντάξουν μελέτη για κεντρική θέρμανση. Θα περιμένουν μονάχα οι διαδασίες που θα ακολουθήσουν, μελέτη, έγκριση και χορήγηση της δαπάνης που θα χρειαστεί και εκτέλεση των ερ

γασίων να γίνουν σε ρυθμό που το επόμενο σχολικό έτος να έχουν ολοκληρωθεί και η θέρμανση του διδακτηρίου να είναι εξασφαλισμένη.

Θα παρακαλέσουμε όμως τον κ. Νομάρχη να μας επιτρέψει να παρατηρήσουμε πως στο γράμμα του, που κι εμείς τον ευχαριστούμε για τις πληροφορίες που μας έδωσε, δεν αναφέρθηκε καθόλου στο δεύτερο θέμα για το οποίο γράφουμε στο σημείωμά μας: Την επέκταση του διδακτηρίου. Επέκταση, που η ανάγκη της φάνηκε πολύ έντονα περισσότερο αυτές τις μέρες. Εκτός από την έλλειψη των αιθουσών διδασκαλίας που είναι αναγκαίες, δεν υπάρχει και κατάλληλη αίθουσα για ομαδικές σχολικές εκδηλώσεις. Έτσι, για την θεατρική παράσταση που ετοίμασε κι έδωσε το Λύκειο, αναγκάστηκε να χρησιμοποιήσει αίθουσα του Δημ. Σχολείου Αμιάς.

Τον ευχαριστούμε ακόμη για την πρόσκληση που έκανε στους εκπαιδευτικούς, γονείς και μαθητές της επαρχίας να διασώσουν ό,τι γύρω από την πολιτιστική κίνηση της επαρχίας μας δημιουργείται.

Εκδηλώσεις για την 25η Μαρτίου

Με δοξολογίες σε όλα τα χωριά της επαρχίας και γιορταστικές εκδηλώσεις στα σχολεία γιορτάστηκε η επέτειος της Μεγάλης Ελληνικής Επανάστασης του 1821. Με μεγάλη επιτυχία έγινε η γιορτή στο Γυμνάσιο με απαγγελίες, ομιλία και θεατρική παράσταση.

Με μεγάλη επιτυχία παρουσιάσαν και οι μαθητές και οι μαθήτριες του Λυκείου το έργο του Αλέξη Πάρνη «Το νησί της Αφροδίτης», σε αίθουσα του Δημ. Σχολείου Αμιάς. Έδωσαν δυο παραστάσεις, στις 24 και 25 του μήνα, τις οποίες παρακολούθησαν περισσότεροι από πεντακόσιοι συνεπαρχιώτες από όλα τα χωριά της Επαρχίας.

Τη Δευτέρα 25 Μαρτίου στην Άνω Βιάννο πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη παρέλαση των μαθητών Δημοτικού — Γυμνασίου και Λυκείου. Ο-

μιλητής της ημέρας ήταν ο Δάσκαλος κ. Μιχ. Καρτσάκης ο οποίος αναφέρθηκε στο ιστορικό της ημέρας και τόνισε την μεγάλη σημασία της εξέγερσης των προγόνων μας για τη λευτεριά και την ανεξαρτησία της Πατρίδας μας.

Ο ΚΑΙΡΟΣ

Με περισσότερες λιακάδες και λιγότερες βροχές μέρες πέρασε ο Μάρτης. Πέρασαν όμως και μέρες με τσουχτερό κρύο που θύμισαν Γενάρη. Γενάρη θύμισαν και οι βροχές της Παρασκευής 16 του μήνα, που κόντεψε να πλησιάσουν την πλημμύρα των Χριστουγέννων, αφού και πάλι προκάλεσαν πολλές ζημιές στους δρόμους.

Η βροχόπτωση έφτασε στην Άνω Βιάννο 725 χιλ. και στον Κερατόκομπο 521 χιλ.

Τα γεγονότα 1943 στην επαρχία μας

● Συνέχεια από τη σελίδα 1
μαζί τους στο λημέρι να δώσουν τους συναγωνιστές. Μου λέει με αυστηρή φωνή: «Όχι, θα καθίσετε εδώ όλοι και θα σας φέρομε εδώ την απάντηση».

Όταν βιάσαν περίπου εκατό μέτρα, ο Χρήστος Μπαντουθάς μου φωνάζει: «Να ανεθείτε μέχρι την διμοιρία. Η άλλη επιτροπή να περιμένει εκεί».

Στο λημέρι, στην διμοιρία Χρήστου Μπαντουθά ρώτησα τους αντάρτες. Τόση καταστροφή της επαρχίας δεν αναφέρεται. Στους συμμαχούς να πουν την καταστροφή, γιατί ο Λη Φέρμορ (Φιλντέμ στο ψευδώνυμο) θρικόταν ψηλά στην τοποθεσία Σελάκανο. Έφυγε θυμωμένος, διότι οι δύο Γερμανοί στην Σύμη σκοτώθηκαν χωρίς διαταγή του στις 10

του Σεπτεμβρίου.

Ενταμεσαύη η άλλη επιτροπή άρχισε να ανεβαίνει προς το λημέρι. Με ειδοποίησαν να πάω να τους σταματήσω και έχουν έτοιμη την απάντηση να τη φέρουν. Σε λίγο φέρνουν την απάντηση μαζί και ο παπα — Γαλιαδάκης με δυο αντάρτες και την παραλαβαίνει ο παπα — Κωνσταντάκης. Του είπα να την ανοίξουμε, να δούμε την απάντηση προς τους Γερμανούς, αλλά δεν εδέχθη.

Οι αριστεροί συναγωνιστές είχαν κατορθώσει να φύγουν και να περάσουν τον κλοιό των Γερμανών (και) να πάνε σε άλλο μέρος. Το Κ.Κ.Ε. είχε δώσει εντολή στα μέλη του να μην φύγουν για τη Μέση Ανατολή διότι ο αγώνας ήταν εδώ. Αντίθετα, οι αντάρτες του Μπαντουθά ετοιμάζονταν με πρώτη ευκαιρία να περάσουν προς τα Αστερούσια όρη και να φύγουν για τη Μέση Ανατολή.

Στην επιστροφή, για παραπλάνηση των Γερμανών, πήγαμε στο Μινό*(1), ήταν δε και θράδυ... Εκεί συναντήσαμε πολύ κόσμο να κρύβεται, (για) να αποφύγει τους Γερμανούς. Ήρθε και μας χαιρέτισε στο Μινό η κ. Ελένη Χ. Βροντινάκη. Της

είπε ο παπα — Γρηγόρης: Θα μπορέσεις να σου δώσω ένα σημείωμα να το πεις στο Δεσπότη Διονύσιο Μαραγκουδάκη στη Νεάπολη; Θα το δώσεις στα χέρια του. Θα κάνει ότι ζητιάνευεις να μη σε πάρει χαμπάρι κανένας».

Το σημείωμα έγραφε την κατάσταση στην επαρχία της Βιάννου και του ζήτησαμε να μεσολαθήσει για την απελευθέρωση των ομήρων στο Γυμνάσιο της Βιάννου. Η κ. Βροντινάκη, όπως την είδα αργότερα, πήγε στην επισκοπή, ζήτησε να τη συνδέσουν με τον επίσκοπο, της είπαν να του πει ότι θέλει, γιατί είναι δύσκολο να τον συναντήσει. «Είμαι απεσταλμένη και θέλω να δω τον ίδιο». Τότε της είπαν να περιμένει λίγο. Μπαίνει στο μπάνιο και θγάζει το μικροσκοπικό σημείωμα από τα εσώρουχά της και θγάνει έξω. Βλέπει τον επίσκοπο, τον χαιρέτά ψηλάφώντας το χέρι του (και) θάζει στην παλάμη του χεριού του το σημείωμα.

Ο Σεβασμιότατος φεύγει αμέσως, πηγαίνει από το Ηράκλειο στην Βιάννο και όταν γυρίσαμε να πάμε την απάντηση στους Γερμανούς, τον θρήκαμε στην Βιάννο μαζί με τον τοποτηρητή Ηρακλείου Ευγένιο Ψαλιδά-

κη. Ενημερώνεται για τα γεγονότα και παίρνοντας τον κ. Γκιρδάκη, σύνδεσμο Νομαρχίας και Γερμανικού Φρούραρχείου, πήγαν στο Βενεράτο να συναντήσουν πρόσκαιρα τον στρατηγό Μύλλερ, που όμως δεν τον δέχτηκε. Επιστρέφει στην Επισκοπή Ηρακλείου. Εκεί φτάνει ένας Γερμανός αξιωματικός και του φέρνει διαταγή του στρατηγού Μύλλερ ότι επιθυμεί συνάντησή του. Επιστρέφει πάλι στο Βενεράτο και ζητά από τον στρατηγό Μύλλερ την απελευθέρωση των ομήρων με αντάλλαγμα την απελευθέρωση των 13 Γερμανών αιχμαλώτων από τους αντάρτες και την διάλυση του αντάρτικου.

(Συνεχίζεται)

1* Οικισμός της κοιν. Μούθων (Γεράπετρας).

ΕΤΗΣΙΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

ΧΡΥΣΟΥΛΑΣ ΚΑΡΠΑΘΑΚΗ
31/3/85 στον Αγ. Βασίλειο

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

δ. Α. Ν. Άνω Βιάννο: Έχουμε δημοσιεύσει πολύ καλύτερους στίχους σας. Γι' αυτό θα περιμένουμε να μας στείλετε άλλους — ανάλογους με αυτούς.

κ. Στ. Βαρδάκη Ηράκλειο: Σχετικά με τις αιτιάσεις και τα παράπονά σας, γιατί κατά την κηδεία της πρώην συζύγου σας δεν αναφέρθηκε η δική σας συμβολή στη μόρφωση κλπ. των παιδιών σας, νομίζουμε ότι ο επικήδειος λόγος αφορούσε τη νεκρή και όχι εσάς. Γι' αυτό και πιστεύουμε πως το αντίθετο θα ήταν αιτιώδες, ειδικά για τη συγκεκριμένη περίπτωση. Αυτό δεν σημαίνει ότι αρνούμαστε τη δική σας συμβολή, που είναι άλλωστε υποχρέωση του κάθε πατέρα προς τα παιδιά του.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Η Μαρία Εμμ. Λουλάκη πήρε το πτυχίο της Φυσικής από το Πανεπιστήμιο της Αθήνας.
— Μιχ. Ι. Μπριντάκης, πήρε το πτυχίο του από τη Νομική Σχολή Αθηνών.

Για το θέμα των εκτελεσθέντων του '43

Νομίζω ότι σωστά ο κ. Γιάννης Δημητράς έθεσε το θέμα του επίσημου μνημοσύνου της επαρχίας Βιάννου.

Είναι αλήθεια πως κάποιο κενό δε συμπληρώθηκε ως τώρα. Το κενό αυτό βέβαια δεν αντιπροσωπεύει παρά μόνο την πραγματική αλήθεια των γεγονότων. Και το αισθάνονται περισσότερο το κενό εκείνοι οι άνθρωποι της Κάτω Σύμης, όπου κι αν βρίσκονται. Θα ήταν μια συνέχηση της πραγματικότητας, αν ο αιματοβαμμένος τούτος τόπος είχε μια κάποια σφραγίδα χωρίς βέβαια την ιδιότητα ή τον τοπικό ανταγωνισμό που πολλές φορές παρουσιάζει την ασχήμια του σε ανθρώπινα ανώτερα γεγονότα.

Μια μεγάλη μαρμάρινη πλάκα σε επικλινές επιπέδιο θα συμπλήρωνε την ιστορική παράδοση. Εκεί που χωρίζουν οι δύο αμαξωτοί προς την Κάτω Σύμη θα ήταν ωραίο να γραφτούν με ανεξίτηλα γράμματα τα εξής: **Ξέχασε τη τρομερή στρατιά του Χίτλερ το Μολών Λαβέ του Λεωνίδα σε κάθε τόπο και χώρο Ελληνικό. Ελεύθερε άνθρωπε! Αν περά-**

σεις και προσκυνήσεις το Ηρώων των Αμιάων, που συμβολίζει το ολοκαύτωμα των βιαννιτικών και γεραπετριτικών χωριών, έλα ως εδώ. Γονάτισε λίγο την ψυχή σου σε αυτό το χώμα το ιερό, κι αν θέλεις, ανέβασέ την ψηλά σε τούτο το άγριο και υετικό γαράγγι της Κάτω Σύμης.

10 Μαρτίου 1985

ΣΤΕΛΛΑ ΜΙΧΑΛΑΚΗ — ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΗΜ. Β.Ν.

Η κ. Στέλλα Μιχαλάκη — Παπαδημητροπούλου, δασκάλα στην Κάτω Σύμη στο διάστημα της Γερμανοϊταλικής Κατοχής, που έζησε το υψηλό φρόνημα της Εθνικής Αντίστασης αλλά και τα τραγικά γεγονότα των χωριών μας, με την παραπάνω πρόταση της διερμηνεύει το χρέος της σημερινής γενιάς στα Ιερά Χώματα που έμειναν στην Ιστορία: Μάχη της Σύμης.

Επικροτούμε την πρότασή της, που η επιτροπή του Πανεπαρχιακού Μνημοσύνου ευχόμεστε να την υλοποιήσει στο πιο σύντομο χρονικό διάστημα.

ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελ. 1
κοινωνικό περιεχόμενο. Με τον τρόπο αυτό τελικά η γεωργία γίνεται πόλος έλξης όχι μόνο των αγροτών που έφυγαν αλλά και καινούριων ανθρώπων.

Όλα αυτά θα γίνουν βέβαια σταδιακά. Σε μια πρώτη φάση θα σταματήσει η μετακίνηση του πληθυσμού από το χωριό προς την πόλη (αυτό έχει αρχίσει κιόλας να γίνει) και σε μια δεύτερη φάση θα έχουμε την αντίστροφη μετακίνηση του πληθυσμού από τις πόλεις, όπου η ζωή για άλλους λόγους έχει γίνει αφορητή (μόλυνση, άγχος κ.ά.), προς το χωριό.

3) ΛΟΓΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ

Η οικονομική αθλιότητα της αγροτικής τάξης, επέφερε αναγκαστικά και την πολιτική αποδυνάμωση του αγρότη, που στη συνέχεια έγινε εξάρτηση των δυνάμεων της συντήρησης, γιατί ρουσφετολογικά και ατομικά κοιτάζε να επιλύσει κάποιο από τα προβλήματα του (να βάλει το παιδί του σε κάποια θέση και να φύγει από τη μαρτυρική ζωή της υπαίθρου), έτσι του μάθαν να σκέφτεται.

Έτσι η οικονομική ολιγαρχία κατάφερε να εκμεταλλεύεται την αγροτική τάξη όχι μόνο οικονομικά αλλά και πολιτικά.

Ο Έλληνας αγρότης μόνος, ξεκομμένος από τις πόλεις και από τα κέντρα αποφάσεων, όλο και πιο πολύ σπρωχόταν στο πολιτικό περιθώριο, στην γωνιά, χωρίς να μπορεί να κάμει καμιά παρέμβαση στην πολιτική ζωή του τόπου (βουλευταί αγρότες δεν υπάρχουν, αγρότες σε θέση κλειδιά της

διοίκησης δεν τοποθετούνται). Εκείνο που του έλεγαν να κάμει ήταν να πάει στον κομματικό παράγοντα της περιφέρειάς του, που θα τον βοηθούσε να λύσει τα προβλήματα του με μόνη πρόθεση να τους ψηφίσει στις εκλογές, αν και όταν γίνονταν, γιατί στη χώρα μας είχαμε πολλές και μακρές περιόδους που δεν γίνονταν ούτε αυτού του τύπου οι εκλογές.

Και αν ποτέ ο Έλληνας αγρότης διαμαρτυρόταν για τον άχαρο αυτό ρόλο που του επέβαλλαν, τότε του θύμιζαν τα δάνεια της ΑΤΕ που πάντα ήταν χρεωμένοι, τον απειλούσαν με το γνωστό φακέλωμα (κοινωνικά φρονήματα), που έκοβε ουσιαστικά το μέλλον των παιδιών του. Και αν δεν συνειζόταν με όλα αυτά, τότε τον έστελναν στα διάφορα ξερονήσια (Μακρόνησος κ.ά.), που οι εκφραστές της οικονομικής ολιγαρχίας τα ονόμαζαν «σύγχρονους Παρθενώνες», και από τα οποία πολύ σπάνια κατόρθωναν να γυρίσει ζωντανός.

Ο αγροαβιομηχανικός συνεταιρισμός, που κοινωνικοποιεί τα μέσα παραγωγής και εξουσίας και με την αυτοδιαχείριση παίρνει τα μέσα εξουσίας από τους τεχνοκράτες και τα δίδει στο λαό, που λειτουργεί με ολοφάνερους δημοκρατικές διαδικασίες, που προσβλέπει και κατοχυρώνει την κοινωνική δικαιοσύνη, ανεβάζει πολιτικά τον άνθρωπο και γίνεται το εργαστήρι, όπου ο λαός πλάθει και προάγει τους δημοκρατικούς θεσμούς και διασφαλίζει τις πολιτικές του ελευθερίες.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

«ΜΕΡΙΚΑ ΓΛΩΣΣΙΚΑ ηκακοποίηση της γλώσσας»
του κ. Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ
Πωλείται στα βιβλιοπωλεία και από τον ίδιο, Καποδιστρίου 39 Ηράκλειο